

povšechně trvání mimořádných poměrů válkou vyvolaných a neuvažuje o tomto pojmu s hlediska zvláštních okolností případu vykládá si napa- dený rozsudek zákon nesprávně. Sprošťující jeho výrok, opírající se o pochybený výklad zákona, je zmatečným dle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. a bylo jej zrušiti. Zjištěné skutečnosti nestačí při správném vý- kladu zákona, aby bylo rozhodnuto již nyní ve věci samé.

Dlužno připomenouti, že dalo-li se zcizení předmětu potřeby za cenu nízkou, skutečnou hodnotou jeho neodůvodněnou, na základě urči- tých okolností, které se sběhly v osobě prodávajícího neb kupujícího a znamenají pro prodávajícího snad ztrátu, pro kupujícího pak náhod- nou osobní výhodu, nelze ovšem na tomto rozumně požadovati, by při dalším zcizení poskytl novému nabyvateli (spotřebiteli) touž výhodu, které se jemu bylo dostalo.

Čís. 1584.

Omyl pachatelův o ceně odevzdané věci jest s hlediska Šu 2 písm. e) tr. zák. závažným jen tehdy, měl-li omylem za to, že cena je nižší, než hranice, rozlišující zločin od přestupku a byla-li by ho znalost pravé ceny zdržela od protizákonného skutku, k němuž úmysl jeho směřoval.

(Rozh. ze dne 31. března 1924, Zm II 24/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znoj- mě ze dne 6. prosince 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176 II. c) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se číselně zmatku čís. 5 a čís. 10 Šu 281 tr. ř. Než její důvody nedoličují, že jest některý skutkově zjišťovací vý- rok nalézacího soudu stížen některou z formálních vad v čís. 5 Šu 281 tr. ř. vypočtených, obzvláště vadou naprostého nedostatku důvodů. Ve- škeré vývody stížnosti dokazují výhradně, že odsuzující výrok prvního soudu jest právně pochybeným, ježto v rozhodovacích důvodech nedo- stává se zjištění určitého a jasného vědomí stěžovatelova, skutkovou podstatou zločinu krádeže podle §§ 171, 173, 176 II písm. c) tr. zák. předpokládaného, že cena odcizeného magnetu převyšuje 50 a 200 Kč. Stížnost uplatňuje tedy věcně jediný zmatek hmotněprávní dle čís. 10 Šu 281 tr. ř. Avšak nelze této námitce přisvědčiti. Zlý úmysl jakýmkoliv zločinem předpokládaný musí ovšem obsahovati veškeré skutkové známky, zákonem pro tu kterou skutkovou podstatu zločinnou stano- vené. Než úmysl pachatelův, odnítí z držení jiné osoby bez jejího svo- lení pro svůj užitek určitou cizí věc movitou, směřuje logicky nutně k odnětí hodnoty, jakou dotčená věc objektivně má. Směr vůle pacha- telovy i k hodnotě věci se vztahující není ovšem zlým úmyslem po roz- umu Šu 1 tr. zák. tehdy, je-li zlý úmysl vyloučen z některého z důvodů v Šu 2 tr. zák. vyjmenovaných, nanejvýš tehdy, udál-li se u pachatele ta- kový omyl, pro který nebylo mu lze shledati v skutku zločin. Omyl musí

tudíž, má-li vyloučiti zlý úmysl, býti příčinou, z níž vůle pachatelova brala se směrem objektivně zločinným, takže by se bez něho tato vůle nebyla rozhodla ke skutku, o jehož zlomyslnost jde. Nestačí tudíž pouhá nejistota pachatelova, pouhé pochybnosti pachatelovy o skutečnosti, pro dotčený zákonný znak závažné, nebyl-li by pachatel od úmyslu, směřujícího ke skutku objektivně zločinnému, upustil ani při správné představě o oné skutečnosti. Pokud jde o hodnotu věci, je zlý úmysl pachatelův, k této hodnotě se vztahující, vyloučen z důvodu §u 2 písm. e) tr. zák. nikoliv již tím, že pachatel neznal pravé ceny věci, ani tím, že byl v pochybnostech o tom, zda jest cena věci vyšší neb nižší, než jaká rozlišuje zločin od přestupku, ani pouhým předpokladem jeho, že cena jest nižší než tato hranice, nýbrž toliko tím, že pachatel měl omylem za to, že cena je nižší než ona hranice, a znalost pravé ceny byla by ho zdržela od provádění protizákonného skutku, k němuž úmysl jeho směřoval. Tyto předpoklady nebyly stěžovatelem před nalézacím soudem, ba nejsou ani stížností tvrzeny a nejsou napadeným rozsudkem zjištěny. Stěžovatel hájil se pouze tím, že ceny magnetu neznal a že jej oceňoval na 30 až 40 Kč. Tvrzena byla takto pouhá nejistota o ceně, nebylo tvrzeno, že stěžovatel nebyl by magnet odcizil, znaje pravou jeho cenu vyšší. A rozhodovací důvody první stolice prohlašují — uváživše tuto obhajobu — že mohl každý laik a tím spíše mohl a musel obžalovaný jako kovář (třebaže jen venkovský) poznati, že nejde o nepotřebné, staré železo, nýbrž o předmět ceny vyšší. Byla tudíž i dle přesvědčení prvního soudu zde jen nejistota stěžovatelova o pravé ceně magnetu, byly zde jakési pochybnosti o tom, zda je cena jeho vyšší či menší, byl zde snad i jakýsi předpoklad stěžovatelův, že cena je nižší než 50 Kč, ale nebylo zde určité rozhodnutí, omeziti krádež na hodnotu nižší 50 Kč, pokud se týče 200 Kč, nebyl zde takový směr vůle, že znalost pravé ceny byla by stěžovatele zdržela od zamýšlené krádeže určité věci. Nebyl zde omyl, pro který nemohl stěžovatel poznati případnou zločinnost zamýšlené krádeže a bez něhož by se vůle stěžovatelova nebyla rozhodla ke krádeži, již pak provedl. Rozhodl-li se pachatel bez takového omylu ke krádeži magnetu, vztahoval se jeho úmysl, třebaže určitě neznal a jasně sobě neuvědomil pravé, 200 Kč převyšující ceny, k hodnotě, jakou magnet skutečně měl, a stěžovatel pojal — nejsa stížen omylem rázu v §u 2 písm. e) tr. zák. předpokládaného — tuto pravou cenu ukradené věci alespoň in eventum ve svůj úmysl.

Čís. 1585.

Ke zločinu podle §u 85 písm. a) tr. zák. vyžaduje se v subjektivním směru jednání úmyslné, spojené s vědomím jeho protiprávnosti.

Jde o omyl ve smyslu §u 2 písm. e) tr. zák., předpokládal-li pachatel nesprávně, že jest oprávněn s poškozenou věcí nakládati jako se svou.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1924, Kr I 738/23.)